SVETI I VELIKI PETAK
VEČERNJA S POLAGANJEM PLAŠTANICE

Sveta vrata su zatvorena do "Radosno svjetlo". Na ulaz se ide s Evanđeljem. Čitaju se tri čitanja. Liturgijsko ruho: crno ili crveno. Plaštanica se iznosi u Božji grob na Stihire na stihove.

Ovdje su i djelovi za samostalno moljenje, kao i za služenje Večernje.

Svi svećenički dijelovi otisnuti su običnim slovima*. Ono što moli narod ili kor* **masnim.**

S: Blagoslovljen Bog naš svagda, sada i vazda i u vijeke vjekova. N: **Amin.**

(Ako nema svećenika, reci:

Molitvama svetih otaca naših, Gospode Isuse Kriste Bože naš, pomiluj nas! Amin.)

Slava Tebi, Bože naš, slava Tebi!

Care nebeski, Utješitelju, Duše istine! Ti svugdje prebivaš i sve ispunjaš. Riznico dobara i darovatelju života, dođi i nastani se u nama i očisti nas od svake ljage i spasi, o Dobri, duše naše!

Sveti Bože, Sveti Jaki, Sveti Besmrtni,
pomiluj nas! ***3x***

Slava Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

Presveta Trojice, pomiluj nas! Gospode, oprosti grijehe naše! Vladaru, otpusti bezakonja naša! Sveti, pohodi nas i izliječi slabosti naše radi imena svoga!

Gospode, pomiluj! ***3x*****; Slava, I sada:**

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime Tvoje. Dođi kraljevstvo Tvoje. Budi volja Tvoja kako na nebu tako i na zemlji. Kruh naš svagdanji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla.

Svećenik: Jer Tvoje je carstvo i moć i slava: Oca i Sina i Svetoga Duha, sada i vazda i u vijeke vjekova. **Amin.**

Gospode pomiluj ***12x*** **; Slava, I sada:**
Dođite, poklonimo se Kralju našemu Bogu!
Dođite, poklonimo se Kristu, Kralju našemu Bogu!
Dođite, poklonimo se i padnimo ničice pred samim
Gospodom Isusom Kristom, Kraljem i Bogom našim!

Psalam 103.(104.)

Blagoslivljaj, dušo moja, Gospoda,*
Gospode, Bože moj, silno si velik!
Odjeven veličanstvom i ljepotom,*
svjetlošću ogrnut kao plaštem!
Nebo si razapeo kao šator,*
na vodama sagradio dvorove svoje.
Od oblaka praviš kola svoja,*
na krilima vjetrova putuješ.
Vjetrove uzimaš za glasnike,*
a žarki oganj za slugu svojega.
Zemlju si stavio na stupove njene:*
neće se poljuljati u vijeke vjekova,
pokrio si je vodama bezdanim ko haljinom,*
iznad bregova stajahu vode;
na tvoju se prijetnju povukoše,*
od tvoje grmljavine zadrhtaše.
Bregovi se digoše, doline spustiše*
na mjesto koje si im odredio.
Odredio si granicu koju ne smiju prijeći,*
da opet ne pokriju zemlju.
Izvore svraćaš u potoke*
što žubore među brdima.
Oni poje sve živine poljske,*
divlji magarci žeđ gase u njima.
Uz njih se gnijezde ptice nebeske*
i pjevaju među granama.
Ti natapaš bregove iz dvorova svojih,*
zemlja se nasićuje plodom tvojih ruku.
Ti daješ te niče trava za stoku*
i bilje na korist čovjeku,
da izvede kruh iz zemlje*
i vino što razvedruje srce čovječje;
da uljem lice osvježi,*
i da kruh okrijepi srce čovjeku.
Stabla se Gospodnja napajaju hranom,*
cedri libanonski koje on zasadi.
Ondje se ptice gnijezde,*
u čempresu dom je rodin.
Visoki bregovi daju kozorogu,*
a pećine jazavcu sklonište.
Ti si stvorio mjesec da označuje vremena,*
i sunce znade kada ima zaći.

Kad razastreš tmine i noć se spusti,*
tad se šuljaju u njoj životinje šumske.
Lavići riču za plijenom*
i od Boga hranu traže.
Kad sunce ograne, nestaju*
i liježu na ležaje.
Tad čovjek izlazi na dnevni posao*
i na rad do večeri.
Kako su brojna djela tvoja, Gospode!*
Sve si to mudro učinio:*
puna je zemlja stvorenja tvojih.
Eno mora, velika i široka,*
u njemu vrve gmazovi bez broja,*
životinje male i velike.
Onud prolaze nemani,*
Levijatan kojeg stvori da se igra u njemu.
I sva ova bića željno čekaju*
da ih nahraniš na vrijeme.
Daješ li im, tada sabiru:*
otvaraš li ruku, nasite se dobrima.
Sakriješ li lice svoje, tad se rastuže;*
ako dah im oduzmeš, ugibaju,*
i opet se u prah vraćaju.
Pošalješ li dah svoj, opet nastaju,*
i tako obnavljaš lice zemlje.
Neka dovijeka traje slava Gospodnja:*
nek se raduje Gospod djelima svojim!
On pogleda zemlju, i ona se potrese,*
dotakne bregove, oni se zadime.
Pjevat ću Gospodu dokle god živim,*
svirat ću Bogu svome dokle god me bude.
Bilo mu milo pjevanje moje!*
Ja ću se radovati u Gospodu.
Nek zločinci sa zemlje nestanu,
i bezbožnika nek više ne bude!*
Blagoslivljaj, dušo moja, Gospoda!
I sunce znade kada ima zaći,* kada razastireš
tmine i noć se spusti.
Kako su brojna djela tvoja Gospode!*
Sve si to mudro učinio.

Slava, I sada:
Aliluja, Aliluja, Aliluja: Slava, Tebi, Bože. *3x*

Ako nema svećenika, reci: Gospodi, pomiluj! *12 x* i odmah slijedi: 'Gospode zazvah' sa stihirama.
Ako je svećenik, za vrijeme psalma 103. čita Večernje molitve i Veliku ekteniju:

VEČERNJE MOLITVE

1.Gospode milosrdni i blagi, koji si spor na srdžbu i sama ljubav, čuj našu molitvu i slušaj glas molitve naše, daj nam milostivo znak naklonosti svoje, uči nas svojemu putu da hodimo u istini Tvojoj. Razveseli srca naša da se bojimo Tvojega svetog imena, jer Ti si velik i činiš čudesa, Ti si jedini Bog i nema Ti ravna među bozima, Gospode; moćan si u milosrđu i dobar u jakosti, da pomažeš, tješiš i spasavaš sve one koji se uzdaju u Tvoje sveto ime. *Uzglas:* Jer Tvojemu imenu pripada svaka čast i slava i mi Te blagoslivljamo i slavimo: Oca i Sina i Svetoga Duha, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

2.Gospode, nemoj nas karati u srdžbi svojoj i nemoj nas kazniti u svojemu gnjevu, nego postupi s nama po milosrđu svojem, o liječniče i iscjelitelju naših duša! Vodi nas prema pristaništu svoje volje, prosvijetli oči srca našega u spoznanju Tvoje istine, i daj da preostali dio ovoga dana kao i ostatak života našega bude u miru i bez grijeha; to Te molimo po zagovoru svete Bogorodice i svih svetih. *Uzglas:* Jer je Tvoja vlast i Tvoje je carstvo i moć i slava: Oca…

3. Gospode, Bože naš, spomeni se nas, grješnih i beskorisnih slugu svojih, kada zazivamo Tvoje sveto klanjanja dostojno ime; nemoj dopustiti da se postidimo u isčekivanju Tvoga milosrđa, nego daruj nam dobrostivo, o Gospode, sve što tražimo za spasenje; podaj nam da Te ljubimo i da Te se bojimo svim srcem svojim i da u svemu vršimo volju Tvoju. *Uzglas:* Jer Ti si dobar i čovjekoljubiv Bog, mi Ti iskazujemo slavu: Ocu…

4. Ti, koga u visinama slave svete moći neprekidnim pjesmama i sveudiljnim hvalospjevima, ispuni usta naša Tvojom hvalom da uzmognemo iskazati čast svetom imenu Tvojemu. Udijeli nam dioništvo u baštini svetih koji se Tebe u istini boje i koji vrše Tvoje zapovijedi; po zagovoru svete Bogorodice i svih svetih Tvojih. *Uzglas:* Jer Tebi pripada svaka slava, čast i klanjanje: Ocu…

5. Blagoslovljen si Gospode, Bože Svevladaru, koji poznaješ ljudske namjere i znaš što nam treba i mnogo izobilnije nego li mi sami možemo moliti ili zamisliti. Ti sam dakle, Čovjekoljupče Kralju, koji si u svemu dobar, osposobi nas mnoštvom svoga milosrđa da čiste savjesti zazivamo Tvoje sveto ime; i ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od

Zloga i providnošću svojom uredi sve na našu korist. *Uzglas:* Jer Tebi pripada svaka slava, čast i klanjanje: Ocu…

6. Gospode, Gospode, koji sve držiš svojom prečistom rukom, koji si strpljiv prema svima nama, koji žališ poradi naših opačina i koji udaljuješ od nas naše krivice, spomeni se smilovanja svoga i milosrđa svoga i pohodi nas dobrotom svojom. Udijeli nam da Tvojom milošću izbjegnemo različitim napastima Zloga također i u preostalom dijelu ovoga dana i sačuvaj naš život sigurnim milošću Tvojega presvetoga Duha. *Uzglas:* Milošću i milosrđem i čovjekoljubljem Tvoga jedinorođenoga Sina s kojim si blagoslovljen s presvetim i dobrim i životvornim Tvojim Duhom, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

7. Bože veliki i predivni, koji svime milostivo upravljaš neizrecivom dobrotom i bogatim promislom i koji si nam poklonio dobra ovoga svijeta i po prethodno darovanim dobrima zajamčio nam obećano carstvo. Ti si dopustio da smo protekli dio dana izbjegli svakom zlu, daruj nam da i preostali dio dana provedemo besprijekorni pred svetom slavom Tvojom u klicanju Tebi, Bogu našemu, jedinomu dobromu i čovjekoljubivomu. *Uzglas:* Jer Ti si Bog naš i mi Tebi iskazujemo slavu: Ocu…

8. Veliki i svevišnji Bože! Ti jedini posjeduješ besmrtnost prebivaš u svjetlu nedostupnu, svu si tvar mudro učinio, odijelivši svjetlost od tame sunce si postavio u službu dana, a mjesec i zvijezde u službu noći. I nas si , iako smo grešni, učinio dostojnima da ovoga časa stupimo pred lice Tvoje s hvalama i da Ti prinesemo večernji hvalospjev: Ti sam, Čovjekoljupče, uzdigni molitvu našu kao kad pred lice i primi ju kao ugodni miomiris. Udijeli nam da ova večer i noć, koja se približava, prođu u miru. Zaodjeni nas oružjem svjetlosti, izbavi nas od noćnoga straha i od kuge što se šulja kroz tmine. Neka san, što si nam ga darovao za okrjepu našoj nemoći, bude slobodan od svake đavolske teške misli. Daj, Vladaru, darovatelju dobara, udijeli nam da se na svojim ležajima skrušimo i da se noću spominjemo Tvojega imena i da, prosvjetljeni razmatranjem o Tvojim zapovijedima, ustanemo s radošću u duši na hvalospjev Tvojoj dobroti: prinoseći milosrđu Tvojemu molitve i prošnje za vlastite grijehe i za one svekolikog Tvojeg naroda; pohodi ga milosrđem i zagovorom svete Bogorodice. *Uzglas:* Jer si dobar i čovjekoljubiv Bog, mi Ti iskazujemo slavu: Ocu…

VELIKA EKTENIJA

S: U miru Gospodu se pomolimo.
N: **Gospode, pomiluj!**
Za višnji mir i spasenje naših duša, Gospodu se pomolimo.

Za mir svega svijeta, za postojanost svetih Božjih Crkvi i za jedinstvo sviju, Gospodu se pomolimo.

Za ovaj sveti hram i sve one koji s vjerom, pobožnošću i strahom Božjim ulaze u njega, Gospodu se pomolimo.

Za svetoga sveopćeg Prvosvećenika našega *(ime),*Papu Rimskoga, Gospodu se pomolimo.

Za preuzvišenoga nadbiskupa i metropolitu našega gospodina *(ime),* za bogoljubnog ordinarija našega gospodina *(ime),* za časno svećenstvo, u Kristu đakonstvo, za sav kler i narod, Gospodu se pomolimo.

Za pretpostavljene vlasti naše i za svu vojsku, Gospodu se pomolimo.

Za ovaj grad, (*ili* za ovo mjesto, *ili* za ovu svetu obitelj), za svaki grad, kraj i za one koji vjerom u njima žive, Gospodu se pomolimo.

Za pogodno vrijeme, za obilje zemaljskih plodova i za mirna vremena, Gospodu se pomolimo.

Za one koji plove, putuju (i lete), za bolesnike, patnike, uznike i za njihovo spasenje, Gospodu se pomolimo.

Da se oslobodimo od svake bijede, srdžbe i nevolje, pomolimo se Gospodu.

Da se oslobodimo od pošasti zaraze i bolesti, pomolimo se Gospodu.

Zaštiti, spasi, pomiluj i očuvaj nas, Bože, svojom milošću.

Spomeniuvši presvetu, prečistu, preblagoslovljenu, slavnu Vladaricu našu Bogorodicu i vazda Djevicu Mariju, sa svima svetima, sami sebe i sav svoj život Kristu Bogu predajmo.

N: Tebi, Gospode!

Uzglas: Jer Tebi dolikuje svaka slava, čast i klanjanje: Ocu i Sinu i Svetom Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N**: Amin.**

GOSPODE ZAZVAH

Psalam 140., glas 1. (šest) stihira

Gospode zazvah tebe, usliši me!
Usliši me Gospode!*
Gospode zazvah Tebe, usliši me!* Slušaj glas
molitve moje kojim zazivam ja tebe! Usliši me Gospode!
Nek se uzdigne molitva moja kao kâd pred
tobom,* podizanje ruku mojih kô žrtva večernja!
Usliši me Gospode!

Staroslavenski:

Gospodi vozvah tebe, usliši mja! Usliši mja Gospodi!
Vonmi glasu molenija mojego vnjegda vozvati mi k tebje.
Usliši mja Gospodi!
Da ispravitsja molitva moja jako kadilo pred toboju

Vozdjejanije ruku mojeju, žertva večernjaja.
Usliši mja Gospodi!

Na usta mi, Gospode, stražu postavi,*
i stražare na vrata usana mojih!
Ne daj da mi se srce zlu prikloni,*
da bezbožno počinim djela opaka;
i u društvu zlotvora*
da ne blagujem poslastica njihovih!
Nek me samo udari pravednik, ljubav je što me
kara, al ulje grešničko neće mi glavu pomazat;*
zloći njihovoj oprijet ću se uvijek svojom molitvom.
Kad strovale niz hridinu suce njihove,*
razumjet će kako blage bjehu riječi moje.
Kao kad orač ore i para zemlju,*
tako će im se na rubu Podzemlja kosti rasuti.
U te su, Gospode, uprte oči moje,*
k tebi se utječem, ne daj da mi duša propadne!
Čuvaj me od stupice koju postaviše meni,*
od zamki zločinaca!
Nek u vlastite zamke upadnu zlotvori,*
a ja neka im umaknem!

Psalam 141.
Iz svega glasa vapijem Gospodu,*
iz svega glasa Gospoda zaklinjem.
Pred njim svoju izlijevam tužaljku,*
tjeskobu svoju pred njim razastirem.
Ako duh moj i klone u meni,*
ti put moj poznaješ.
Na putu kojim prolazim*
potajnu mi zamku staviše.
Obazrem li se nadesno i pogledam:*
nitko ne zna za mene.
Nemam kamo pobjeći,*
nitko za život moj ne mari.
K tebi, Gospode, vapijem;*
govorim: ti si mi utočište,
ti si dio moj u zemlji živih.
Poslušaj moje vapaje,*
jer sam veoma nevoljan.
Izbavi me od gonitelja mojih,*
jer od mene oni su moćniji.

Izvedi iz tamnice dušu moju*
da zahvaljujem imenu tvojemu.
Oko mene će se okupit pravednici*
zbog dobra što si ga iskazao meni.

Psalam 129. Sa stihirama
Iz dubine vapijem tebi, Gospode,
Gospode, usliši glas moj!
Neka paze uši tvoje
na glas molitve moje!
Ako na bezakonja budeš gledao, Gospode,
Gospode, tko će opstati? Ali u tebe je praštanje!

Gl. 1. **Sva se priroda od straha promijenila gledajući tebe, Kriste, raspeta na Križu: sunce je pomrčalo a temelji se zemlje uzdrmaše jer sve je suosjećalo u trpljenju sa Stvoriteljem svojim. Slava Tebi, Gospode, koji si dobrovoljno radi nas trpio.**

Radi imena tvoga pouzdah se u te, Gospode, uzda se duša moja u riječ tvoju, uzda se duša moja u Gospoda!

Gl. 1. **Sva se priroda od straha promijenila gledajući tebe, Kriste, raspeta na Križu: sunce je pomrčalo a temelji se zemlje uzdrmaše jer sve je suosjećalo u trpljenju sa Stvoriteljem svojim. Slava Tebi, Gospode, koji si dobrovoljno radi nas trpio.**

Od straže jutarnje sve do noći, od straže
jutarnje, neka se Izrael uzda u Gospoda!

Gl. 2. **Narode bezbožni i nečasni, zašto smišljaš isprazne stvari? Zašto Život svih na smrt osudiste? O, neviđenačuda! Stvoritelj svijeta predaje se u ruke bezakonika i Čovjekoljubac se daje na križ podići, da iz podzemlja oslobodi sužnje koji kliču: Velemučeni Gospode, slava tebi!**

Jer je u Gospoda milosrđe i obilno je u njega otkupljenje,
i on će otkupiti Izraela od svih grijeha njegovih.

Ugledavši te kako visiš na drvu, Kriste, ti Stvoritelj svega i Bog, ona koja te je bez sjemena rodila, vpila je gorko: Sine moj, gdje nestade ljepota tvoja? Kako da podnesem gledajući te nepravedno

raspetoga? Pohiti, dakle, ustani, da i ja vidim tvoje uskrsnuće od mrtvih trećega dana!

Psalam 116.
Hvalite Gospoda svi puci, slavite ga, svi narodi!

Danas te je gledala neporočna Djevica, Riječi, na drvu podignuta, i ridajući majčinskom boli uzdisala je iz dubine duše. Raskidana srca čupala je kose svoje i lice, udarala se u prsa i žalosno vapila: Jao meni, Božansko Dijete moje! Jao meni, Svjetlosti svijeta! Zašto iščezavaš pred očima mojim, Jaganjče Božji? I anđeoske se vojske na to užasnuše, i obuzete strahom klicahu: Nedokučivi Gospode, slava tebi!

Silna je prema nama ljubav njegova,
i vjernost Gospodnja ostaje dovijeka!

Glas 6. **Danas Svevladar stoji pred Pilatom i Onaj što sve uzdržava predaje se križu. Priveden je dragovoljno kao janje, pribijen na križ i u rebra proboden; napojiše žučju njega koji nekoć manu posla; zaušnice i poruge od svojih slugu primi On koji je Otkupitelj i Svestvoritelj. O silnoga čovjekoljublja Svevladareva! Za one koji ga razapinjahu molio je oproštenje u Oca, govoreći: Oče, oprosti im grijeh taj, jer u svom bezakonju ne znaju što nepravedno čine!**

Slava:

O, kakvog li nepravednog skupa koji na smrt osudi Kralja svijeta! Ali ovaj se nije postidio svojih dobrih djela, koja dozivajući u sjećanje potvrđivaše govoreći njima: Kakvo sam vam zlo učinio, moji ljudi? Zar nisam čudesima obasuo Judeju, a mrtvaca uskrisio jednom jedinom riječi? Zar nisam izliječio svaku bolest i svaku slabost? Kako mi vraćate moja dobročinstva; zašto me se ne sjetite? Za darovana ozdravljenja uzvratiste mi rane, za poklonjeni život spremate mi smrt: razapinjući na križ Dobročinitelja poput zločinca, Zakonodavca poput prijestupnika, a Kralja sviju kao osuđenika! Velemučeni Gospode, slava tebi.

I sada:

Danas promatramo gdje se zbivaju strašna i velika otajstva: Nedodirljivi se dao zadržati; Onaj koji od prokletstva razriješi Adama, dao se svezati; Onog što ispituje srca i bubrege, nepravedno sude i koji zatvori bezdan podzemlja utamničen biva; pred Pilatom stoji On, pred kim nebeske trepeću sile i od stvorenja svojih prima zaušnice On koji je Stvoritelj; na drvo biva osuđen

Sudac živih i mrtvih i u grob se zaključava Razoritelja podzemlja! Predobri Gospode, što sve milosrdno podnosiš i od osude sve spašavaš, slava tebi!

Ulaz s Evanđeljem

S: Dobri Čovjekoljupče, Kralju, koji sve blagoslivljaš! Skrušena srca i ponizna duha usrdno te molimo: Blagoslovi, Kriste, pravi Bože naš, naše ulaske i izlaske! Jer je tvoj dolazak i odlazak kao i život s ljudima blagoslovljen, svagda, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N: **Amin.**
(Đ: Blagoslovi, vladiko sveti ulazak.)
S: Blagoslovljen ulazak svetih Tvojih svagda, sada i vazda i u vijeke vjekova. Đ: Amin.

S: Mudrost! Uspravno stojmo!

Svjetlo tiho svete slave besmrtnoga,
Oca nebeskoga, svetoga, blaženoga,
Isuse Kriste!

Prispjevši sunca zapadu, ugledavši svjetlost večernju: pjevamo Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, Bogu!

Dostojan jesi u svako vrijeme pobožnim glasima biti slavljen, Sine Božji, koji život daješ svemu svijetu, stoga Te sav svijet slavi!

Svjete tihij svjatija slavi, besmertnago Otca nebesnago, svjatago, blaženago Isuse Hriste.
Prišedše solncu na zapad, vidjevše svjet večernji,
pojem Otca i Sina i svjatago Duha Boga, dostojin jesi vo vsja vremena pjet biti glasi prepodobnimi,
Sine Božji život dajaj vsemu miru
Jegože radi ves mir slavit tja.

S: Budimo pozorni! Mir svima! Mudrost! Budimo pozorni!

Prokimen, gl. 4.

Razdijeliše među se haljine moje i za odjeću moju baciše kocku.

– Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio? Razdijeliše...

Čitanje iz Knjige proroka Izaije (52, 13 - 53, 1)

Gle, uspjet će Sluga moj, podignut će se, uzvisit i proslaviti! Kao što se mnogi užasnuše vidjevši ga - tako mu je lice bilo neljudski iznakaženo te obličjem više nije naličio na čovjeka – tako će on

mnoge zadiviti narode i kraljevi će pred njim usta stisnuti, videć ono o čemu im nitko nije govorio, shvaćajuć ono o čemu nikad čuli nisu: "Tko da povjeruje u ono što nam je objavljeno, kome se otkri ruka Gospodnja?"

Prokimen Apostola, gl. 6.

Staviše me u grob dubok, u tamu i smrtnu sjenu.- Gospode, Bože spasenja moga, danju i noću naričem pred tobom.

Apostol: Iz Prve poslanice Korinćanima
(1 Kor 1, 18-2,2)

Uistinu, besjeda o križu ludost je onima koji propadaju, a nama spašenicima sila je Božja. Ta pisano je: Upropastit ću mudrost mudrih, i odbacit ću umnost umnih. Gdje je mudrac? Gdje je književnik? Gdje je istraživač ovoga svijeta? Zar ne izludi Bog mudrost svijeta? Doista, kad svijet u mudrosti Božjoj Boga ne upozna mudrošću, svidjelo se Bogu ludošću propovijedanja spasiti vjernike. Jer i Židovi znake ištu i Grci mudrost traže, a mi propovijedamo Krista raspetoga: Židovima sablazan, poganima ludost, pozvanima pak - i Židovima i Grcima - Krista, Božju snagu i Božju mudrost. Jer ludo Božje mudrije je od ljudi i slabo Božje jače je od ljudi. Ta gledajte, braćo, sebe, pozvane: nema mnogo mudrih po tijelu, nema mnogo snažnih, nema mnogo plemenitih. Nego lude svijeta izabra Bog da posrami mudre, i slabe svijeta izabra Bog da posrami jake; i neplemenite svijeta i prezrene izabra Bog, i ono što nije, da uništi ono što jest, da se nijedan smrtnik ne bi hvalio pred Bogom. Od njega je da vi jeste u Kristu Isusu, koji nama posta mudrost od Boga, i pravednost, i posvećenje, i otkupljenje, bude kako je pisano: Tko se hvali, u Gospodu neka se hvali. I ja kada dođoh k vama, braćo, ne dođoh s uzvišenom besjedom ili mudrošću navješćivati vam svjedočanstvo Božje jer ne htjedoh među vama znati što drugo osim Isusa Krista, i to raspetoga.

Aliluja, **alilujja, aliluja**: glas 1.:

Spasi me, Bože, jer dođoše vode sve do duše moje.
-Sramoti i muci se nadaše duša moja.
-Neka potamne oči njihove da im vida ponestane.

Čitanje Evanđelja

Lk (23,39-43); Mt (27, 39-54);
Iv (19, 31-37); Mt (27, 55-61)

Slava muci Tvojoj, Gospode.

U ono vrijeme, razapeše s njime dva razbojnika, jednoga zdesna, drugoga slijeva.

*(Lk)***Jedan ga je od obješenih zločinaca pogrđivao: "Nisi li ti Krist? Spasi sebe i nas!" A drugi ovoga prekoravaše: "Zar se ne bojiš Boga ni ti, koji si pod istom osudom? Ali mi po pravdi jer primamo što smo djelima zaslužili, a on - on ništa opako ne učini." Onda reče: "Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje." A on će mu: "Zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u raju!"**

(Mt) **A prolaznici su ga pogrđivali mašući glavama: "Ti koji razvaljuješ Hram i za tri ga dana sagradiš, spasi sam sebe! Ako si Sin Božji, siđi s križa!" Slično i glavari svećenički s pismoznancima i starješinama, rugajući se, govorahu: "Druge je spasio, sebe ne može spasiti! Kralj je Izraelov! Neka sada siđe s križa pa ćemo povjerovati u nj! Tako ga vrijeđahu i s njim raspeti razbojnici. Od šeste ure nasta tama po svoj zemlji - do ure devete. O devetoj uri povika Isus iza glasa: "Eli, Eli, lema sabahtani?" To će reći: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?" A neki od nazočnih, čuvši to, govorahu: "Ovaj zove Iliju." I odmah pritrča jedan od njih, uze spužvu, natopi je octom, natakne je na trsku i pruži mu piti. A ostali rekoše: "Pusti da vidimo hoće li doći Ilija da ga spasi." A Isus opet povika iz glasa i ispusti duh. I gle, zavjesa se hramska razdrije odozgor dodolje, nadvoje; zemlja se potrese, pećine se raspukoše, grobovi otvoriše i tjelesa mnogih svetih preminulih uskrsnuše te iziđoše iz grobova nakon njegova uskrsnuća, uđoše u sveti grad i pokazaše se mnogima. A satnik i oni koji su s njime čuvali Isusa vidješe potres i što se zbiva, silno se prestrašiše i rekoše: "Uistinu, Sin Božji bijaše ovaj."**

(Iv) **Kako bijaše petak Priprave, da ne bi tijela ostala na križu subotom, jer velik je dan bio one subote, Židovi zamoliše Pilata da se raspetima prebiju golijeni i da se skinu. Dođoše dakle vojnici i prebiše golijeni prvomu i drugomu koji su s Isusom bili raspeti. Kada dođoše do Isusa i vidješe da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego mu jedan od vojnika kopljem probode bok i odmah poteče krv i voda. Onaj koji je vidio svjedoči i istinito je svjedočanstvo njegovo. On zna da govori istinu da i vi vjerujete jer se to dogodilo da se ispuni Pismo: Nijedna mu se kost neće slomiti. I drugo opet Pismo veli: Gledat će onoga koga su proboli.**

(Mt) **A bijahu ondje i izdaleka promatrahu mnoge žene što su iz Galileje išle za Isusom poslužujući mu; među njima Marija Magdalena i Marija, Jakovljeva i Josipova majka, i majka sinova Zebedejevih. Uvečer dođe neki bogat čovjek iz Arimateje, imenom Josip, koji i sam bijaše učenik Isusov. On pristupi Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi da mu se dadne. Josip uze tijelo, povi ga u čisto platno i položi u svoj novi grob koji bijaše isklesao u**

stijeni. Dokotrlja velik kamen na grobna vrata i otiđe. A bijahu ondje Marija Magdalena i druga Marija: sjedile su nasuprot grobu.[1]

Slava veletrpljenju tvojemu, Gospode!

Gospode, pomiluj! *3x, ili ako je svećenik ektenija:*

Usrdna ektenija

S: Recimo svi iz dna duše svoje i čitavim umom svojim recimo:

N: **Gospode, pomiluj**

S: Gospode Svevladaru, Bože otaca naših, molimo ti se, usliši i pomiluj.

N: **Gospode, pomiluj.**

S: Pomiluj nas, Bože, po velikom milosrđu svome, molimo ti se usliši i pomiluj.

N: **Gospode, pomiluj.** *3x*

S: Još se molimo za svetog, sveopćeg Prvosvećenika našeg *(ime)* Papu Rimskog, za preuzvišenog Nadbiskupa i Metropolita našeg Gospoda *(ime)*, za bogoljubnog ordinarija našeg *(ime)* za službitelje i poslužitelje ovog svetog hrama, za naše duhovne oce i svu našu braću u Kristu.

N: **Gospode, pomiluj.** *3x*

S: Još se molimo za pretpostavljene naše vlasti, za svu vojsku, za sve prisutne ljude koji očekuju od Tebe velike i obilate milosti, za sve one koji nam dobro čine, i za sve pravovjerne kršćane.

N: **Gospode, pomiluj.** *3x*

S: Jer si milosrdan i čovjekoljubiv Bog mi ti iskazujemo slavu: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova. N: **Amin.**

Udostoj nas, Gospode, da se ove večeri sačuvamo od grijeha. Blagoslovljen budi, Gospode, Bože otaca naših, i neka ime Tvoje bude hvaljeno i slavljeno dovijeka. Amin.

Neka dobrota Tvoja, o Gospode, bude nad nama kao što se mi u Tebe uzdamo. Blagoslovljen jesi, Gospode, nauči me pravilima svojim. Blagoslovljen jesi, Vladaru, pouči me pravilima svojim. Blagoslovljen jesi, Sveti, prosvijetli me pravilima svojim.

Gospode, milost Tvoja traje dovijeka, djelo ruku svojih ne zapusti. Tebi pripada hvala, Tebi pripada pjesma. Tebi slava pripada: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

---

[1] *S ovim posljednjim redcima Evanđelja: 'A kad bi uvečer…' izlazi svećenik iz svetišta i skida Raspetoga s križa, uvije u bijelo platno i unosi u svetište dok u hramu ostaje samo križ ispred kojega je smješten Kristov grob.*

Zatim: Gospodi, pomiluj! *12x, ili ako je svećenik ekteniju:*

Prozbena ektenija

S: Nadopunimo večernju našu molitvu Gospodu.
N: **Gospode, pomiluj!**

Zaštiti, spasi, pomiluj i očuvaj nas, Bože, svojom milošću. N: Gospode, pomiluj! N: **Gospode, pomiluj!**

Da cijela ova večer bude savršena, sveta, mirna i bez grijeha, u Gospoda molimo. N: **Podaj, Gospode!**

Anđela mira, vjernog vođu, čuvara duša i tijela naših, u Gospoda molimo. N: **Podaj, Gospode!**

Oproštenje i otpuštenje grijeha i pogrešaka naših, u Gospoda molimo. N: **Podaj, Gospode!**

Dobra i koristi dušama našim, a svijetu mir, u Gospoda molimo. N: **Podaj, Gospode!**

Da preostalo vrijeme života našega provedemo u miru i pokajanju, u Gospoda molimo. N: **Podaj, Gospode!**

Da svršetak našega života bude kršćanski, bez bolova, bez sramote, miran, i da se uspješno obranimo na strašnom Kristovom sudu, u Gospoda molimo.
N: **Podaj, Gospode!**

Spomenimo presvetu, prečistu, preblagoslovljenu, slavnu vladaricu našu Bogorodicu i vazda Djevicu Mariju, sa svima svetima, te sami sebe i jedni druge i sav svoj život Kristu Bogu predajmo. N: **Tebi, Gospode!**

S. Jer Ti Bog milosrđa i milosti i čovjekoljublja jesi i Tebi slavu iskazujemo: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N: **Amin.**

S: Mir svima.

N: **I duhu tvojemu.**

S: Glave svoje Gospodu priklonite.

N: **Tebi, Gospode!**

S: Gospode sveti, koji prebivaš na visinama, a gledaš one koji žive na zemlji i svojim svevidećim okom promatraš sve stvoreno. Tebi smo prignuli tjelesnu i duhovnu šiju i Tebi se molimo: Sveče svetaca, prostri svoju nevidljivu ruku iz svetoga prebivališta svojega i sve nas blagoslovi, a ako smo što sagriješili hotimice ili nehotice oprosti kao dobar i čovjekoljubivi Bog darujući nam zemaljska i nadzemaljska Tvoja dobra. Jer Tebi pripada da se smiluješ i da spašavaš, Bože naš, i Tebi iskazujemo slavu: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N: **Amin.**

Stihiri na stihove, glas 8.
Ophod s plaštanicom

gl. 2.

Kada te Arimatejac mrtvoga s križa skinuo, Živote sviju, mirom te pomaza i plaštanicom umota; potaknut ljubavlju, srcem i usnama cjelivaše tvoje bezgrješno tijelo. Premda u strahu, radosno ti je kliktao: Slava poniženju tvojem, Čovjekoljupče!

- Gospod kraljuje, u ljepotu odjenu se.

Kad si se za sve nas dao položiti u novi grob, Spasitelju sviju, zastiđeno podzemlje se užasnu ugledavši te; dovratnici se porušiše i vrata razbiše, otvoriše se grobovi i mrtvi ustadoše. Tada ti Adam sa zahvalnom radošću zapjeva: Slava poniženju tvome, Čovjekoljupče!

- On utvrdi zemlju i neće se poljuljati.

Kada si se dragovoljno dao tijelom zatvoriti u grob, Kriste - ti koji si po božanskoj naravi neopisiv i neobuhvatljiv, zapečatio si rizmicu smrti i sva kraljevstva podzemlja si rastočio. Tada si i subotu ovu učinio dostojnom božanskoga blagoslova slave svjetlosti tvoje!

Svetost dolikuje domu tvojemu, Gospode, u sve dane.

Kada te sile nebeske ugledahu, Kriste, oklevetanog od bezakonika kao buntovnika, ustreptahu radi neizrecivoga tvog veletrpljenja i radi grobnog kamena rukama zapečaćenog koga probiše tvoja bezgrješna rebra. Ipak, radujući našem spasenju, klicahu ti: Slava poniženju tvome, Čovjekoljupče!

Slava, I sada, glas 5.:

Za vrijeme zadnje stihire iznosi se plaštanica u Božji grob.

Tebe koji se zaodjevaš svjetlošću kao plaštem, Josip s Nikodemom skine s križa i vidjevši te mrtva, gola i nesahranjena, samilosno proplakavši i jecajući govoraše: Jao meni, premili Isuse, kojega sunce upravo gledajući viseći na križu potamni; i zemlja se od straha potrese a hramski se zastor razdera na dvoje! Evo sada gledam tebe, koji si radi mene smrt podnio! Kako ćut te sahraniti, Bože moj, i plaštanicom umotati? Kako ću rukama dotaknuti tvoje neraspadljivo tijelo? Kakvim pjesmama ću opjevati tvoj odlazak, Milosrdni? Veličam muku tvoju i pjesmom slavim tvoj ukop i uskrsnuće tvoje, vapijući: Gospode, slava tebi!

Šimunova pjesma, gl. 6.

Sad otpuštaš slugu svojega, Vladaru,* po riječi svojoj u miru!
Jer vidješe oči moje spasenje Tvoje,* koje si pripravio pred licem svih naroda.
Svjetlost na prosvjetljenje naroda,* slavu puka svoga Izraela.

Ninje otpušćaješi raba Tvojego Vladyko, po glagolu tvojemu so mirom:
Jako vidista oči moji spasenije tvoje, ježe jesi ugotoval pred licem vsjeh ljudej,
Svjet vo otkrovenije jazikov, i slavu ljudej Tvojih Izrailja.

Sveti Bože, Sveti Jaki, Sveti Besmrtni, pomiluj nas! *3x*

Slava Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

Presveta Trojice, pomiluj nas! Gospode, oprosti grijehe naše! Vladaru, otpusti bezakonja naša! Sveti, pohodi nas i izliječi slabosti naše radi imena svoga!

Gospode, pomiluj! *3x***; Slava, I sada:**

Oče naš…

Svećenik: Jer Tvoje je carstvo i moć i slava: Oca i Sina i Svetoga Duha, sada i vazda i u vijeke vjekova. **Amin.**

Tropar, glas 2.

Svećenik sam pjeva tropar prvi put i vrši poklon, zatim ga ponove pjevači.

Ugledni Josip s drva skine prečisto tijelo tvoje, obavivši ga plaštanicom i miomirisima, u nov grob sahranivši položi.

Treći put:

Svećenik: Ugledni Josip s drva skine prečisto tijelo tvoje,

Pjevači: - **obavivši ga plaštanicom i miomirisima, u nov grob sahranivši položi.**

OTPUST

Ako nema svećenika, reci:

Časniju od kerubina i neusporedivo slavniju od serafina, koja si bez povrede Boga-Riječ rodila, kao istinsku Bogorodicu, tebe veličamo.

Slava, I sada: Gospode, pomiluj! *3x*
Molitvama svetih otaca naših, Gospode Isuse Kriste, Bože naš, pomiluj nas. Amin.

Ako je svećenik:

S: Premudrost!
N: **Blagoslovi!**
S: Blagoslovljen Onaj koji jest, Krist Bog naš, svagda sada i vazda i u vijeke vjekova.
N. **Amin. Učvrsti Bože vjeru katoličku u vijeke vjekova.**
S: Presveta Bogorodice, spasi nas.
Časniju od kerubina i neusporedivo slavniju od serafina, koja si bez povrede Boga-Riječ rodila, kao istinsku Bogorodicu, tebe veličamo.

S: Slava Tebi Kriste Bože, ufanje naše, slava Tebi!
Slava, I sada: Gospode, pomiluj! *3x* **Blagoslovi!**

S: Krist, Pravi Bog naš koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja dobrovoljno preuzeo na sebe strahotne muke, i životovorni križ, i tjelesni ukop, zagovorom svoje prečiste majke, svetih, slavnih i uvijek hvaljenih apostola, Božjih ugodnika i s Bogom nerazdruživo sjedinjenih otaca naših, i svih svetih, da nas pomiluje i spasi, jer je dobar i čovjekoljubiv.
Ni: **Amin.**